

POSTANOWIENIE

10 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 10 grudnia 2024 r. w Warszawie
zażalenia M. S.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z 27 maja 2024 r., I WSC 152/24,

w sprawie z powództwa S. w W.

przeciwko M. S.

o zapłatę,

**uchyla zaskarżone postanowienie i pozostawia
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego
w orzeczeniu kończącym postępowanie.**

(M.K.)

UZASADNIENIE

Kurator procesowy pozwanego M.S. w osobie adw. M.W., ustanowiony przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu postanowieniem z 20 października 2022 r. na podstawie art 144 § 1 k.p.c., złożył w jego imieniu skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 23 stycznia 2024 r., sygn. akt I A Ca 2951/23.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z 27 maja 2024 r. odrzucił tę skargę jako niedopuszczalną, przyjmując, że została ona sporządzona i wniesiona przez osobę

nieuprawnioną do działania w imieniu pozwanego. Wskazał przy tym, że umocowanie kuratora dotyczyło postępowań przed Sądami pierwszej oraz drugiej instancji i wygasło wraz z prawomocnym zakończeniem sprawy wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 23 stycznia 2024 r. Podkreślił, że zarówno w dacie sporządzenia, jak i wniesienia w imieniu pozwanego skargi kasacyjnej, kurator nie była już umocowana do dokonywania jakichkolwiek czynności w jego imieniu i brak ten nie mógł być konwalidowany.

W zażaleniu na to postanowienie pozwany wniósł o jego uchylenie, zarzucając Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 69 § 3 w związku z art. 146 i art. 144 k.p.c. oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażaleniu nie można odmówić słuszności.

Zgodnie z art. 69 § 1 k.p.c., sąd orzekający, na wniosek strony przeciwnej, ustanawia kuratora dla strony niemającej zdolności procesowej, która nie ma przedstawiciela ustawowego, dla strony będącej osobą prawną, gdy w jej organie zachodzą braki uniemożliwiające jej reprezentację, albo dla strony będącej jednostką organizacyjną, o której mowa w art. 64 § 1¹, gdy brak jest osób uprawnionych do jej reprezentowania. W toku postępowania sąd orzekający w uzasadnionych przypadkach może z urzędu ustanowić kuratora dla osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 64 § 1¹. Stosownie do art. 69 § 3 k.p.c., kurator ustanowiony na podstawie § 1 jest umocowany do dokonywania wszystkich czynności łączących się ze sprawą.

Sąd Najwyższy wyjaśniał, że czynności „łączące się ze sprawą” to nie tylko czynności podejmowane do czasu jej prawomocnego zakończenia, co ma miejsce w momencie wydania orzeczenia kończącego postępowanie apelacyjne przez sąd drugiej instancji. Ze sprawą łączą się też czynności podejmowane w postępowaniu zabezpieczającym, w postępowaniu prowadzonym w związku ze złożeniem wniosku o przyznanie stronie prawa pomocy oraz w postępowaniu wywołanym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia od orzeczenia wydanego w sprawie, a więc m.in. skargą kasacyjną. Wprawdzie postępowanie międzyinstancyjne wszczęte w związku z wniesieniem skargi kasacyjnej jest nowym postępowaniem w sensie

ściśłym - technicznoprosesowym, lecz z punktu widzenia materialnoprawnego efektu, do którego ma doprowadzić, stanowi ono kontynuację postępowania w sprawie prawomocnie rozstrzygniętej, co oznacza, że czynności podejmowane w jego toku należą do "czynności łączących się ze sprawą" w rozumieniu art. 69 § 3 k.p.c. O konieczności dostrzegania takiego związku między postępowaniem zakończonym prawomocnie a postępowaniem wszczynanym przez wniesienie skargi kasacyjnej świadczy zmiana art. 91 k.p.c. wprowadzająca jednoznaczne stwierdzenie, że przez „wszystkie łączące się ze sprawą czynności procesowe” ustawodawca rozumie także czynności w związku z wnoszeniem skargi kasacyjnej. Przepis ten wszedł w życie z dniem 1 lipca 2023 r. i ma zastosowanie do spraw w toku (art. 19 w związku z art. 31 ustawy z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw; Dz. U. poz. 614; zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 września 2023 r., I CSK 75/23, nie publ.).

Z powyższego wynika, że kurator ustanowiona dla pozwanego M.S. na podstawie art. 144 k.p.c., do której stosuje się odpowiednio art. 69 § 3 k.p.c., była umocowana do działania za tego pozwanego także w postępowaniu kasacyjnym. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu bezzasadnie zatem odrzucił skargę kasacyjną kuratora pozwanego M.S. jako niedopuszczalną.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

(M.M.)

[a.ł]